

Európska únia prežije brexitrasenie ale potrebuje rekonštrukciu.

Zvolen 14.09.2016.

V Bratislave sa zídu 16.09.2016 lídri krajín EÚ a budú diskutovať ako ďalej po „Brexite“, v ktorom občania UK rozhodli že už nechcú viac zotrvať v Európskej únii. Odpor občanov proti súčasnej forme spoločenstva štátov EÚ rastie i v iných štátoch. Prečo? Environmentálne MVO považujú za prioritné reformovať poľnohospodársku politiku (CAP), zastaviť súčasnú diskusiu o TTIP/CETA a zároveň neoslabovať spoločnú politiku ochrany životného prostredia.¹

V čom vidíme potrebu reformy fungovania EÚ ako aktívni občania z mimovládneho sektora na Slovensku v rámci aktivít o. z. CEPTA:

- Implementovať funkčný princíp partnerstva v správe verejných financií. Občania nemajú v súčasnom systéme reálnu možnosť ovplyvňovať využívanie verejných prostriedkov, napriek tomu že princíp partnerstva je jeden zo základných pilierov rozdeľovania a monitorovania EÚ fondov;
- Odstrániť korupciu na všetkých úrovniach čerpania verejných financií vrátane EÚ fondov;
- Reformovať CAP (spoločnú poľnohospodársku politiku) smerom k sebestačnosti regiónov. V EÚ prevážame veľa kilogramov, tovarov ale málo poznania a know-how, vymiera nám vidiek, zanikajú malé a rodinné podniky;
- Chrániť zdravie ľudí a kvalitu životného prostredia na úrovni poznatkov vedy. Dnes je EÚ neschopná implementovať vlastnú legislatívu, v oblasti ochrany životného prostredia (napr. v znečistení ovzdušia), ktorá navyše ani nereflektuje aktuálne poznatky vedy a výskumu;
- Vylúčenie zásadného vplyvu korporácií pri definovaní pravidiel a limitov toho, čo je v EÚ dobré a bezpečné. V EÚ sa napr. pesticídy, biocídy, GMO a pod. schvaľujú na základe štúdií platených priamo ich výrobcami.

Na druhej strane členstvo v EÚ nám aj zásadne pomáha. Bez EÚ by sme na Slovensku:

- Mali podstatne horší stav životného prostredia (čistota vôd, nakladanie s odpadmi, biodiverzita...).
- Neriešili by sa efektívne problémy spojené s klimatickými zmenami, či s úsporami energie.
- Výmena skúsenosti by bola podstatne ťažšia, výskum by mal výrazne slabšie možnosti na rozvoj ako má dnes;
- Ekologické poľnohospodárstvo, eko-design či eko-značenie by boli v plienkach, ak vôbec atď.

Preto nepotrebujeme plošné ubratie vplyvu politiky EÚ, či naopak jej pridávanie, ale selektívny výber oblastí/sektorov, ktoré potrebujú „menej Európy“ (napr. utečenecká politika, potravinová bezpečnosť a poľnohospodárstvo, vzdelávanie), a oblastí ktoré potrebujú viac a efektívnej Európy s vylúčením vplyvu korporátnych záujmov (napr. ochrana životného prostredia, veda/výskum, boj s klimatickými zmenami, surovinová a energetická udržateľnosť, atď.).

Vyzývame Vás pán predseda vlády, aby ste tlmočili tento pohľad na reformu EÚ aj na nadchádzajúcom summite predsedov vlád EÚ 16.09.2016 v Bratislave a reflektovali ho aj na národnej úrovni, aby sme sa v našej krajine ale aj v Európskej únii cítili ako doma.

Kontakt: Daniel Lešínský, lesinsky@changenet.sk, +421 905 581 076

Zdroje:

1. list zelených EÚ enviro organizácií: „[Open letter - Green 10 priorities for Bratislava Informal Summit](#)“